

REPORTAŽA Posjetili smo sajam Alpe-Jadran "Turizam i slobodno vrijeme" u slovenskoj prijestolnici te proučili turističku ponudu Ljubljane i okolice

Samo udruženi privući ćemo svjetske turiste

Slovenija i Hrvatska nisu konkurenti, nego predstavljaju dobar primjer suradnje. Ponuda im je raznolika i nadopunjavajuća, a čitava regija Alpe-Jadran s 14,8 milijuna ljudi mora ustrajati na udruživanju lokalnih, malih turističkih usluga radi njihove vidljivosti na stranim tržištima

Marija Barić

Sajam Alpe-Adria "Turizam i slobodno vrijeme", koji se od 24. do 27. siječnja održavao na Gospodarskom razstavišću u Ljubljani bio je razlog našeg nedavnog posjeta susjednoj nam Sloveniji. Krenuli smo dva dana nakon referenduma o izjašnjanju o pristupu Europskoj uniji, tako da nam ni "pre-revan" policijski službenik u vlaku od Zagreba prema Ljubljani, koji putnicima iz Hrvatske dugo i detaljno pregledava svaki pojedini pečat u putovnicama, više nije bio toliko mrzak. Tješilo nas je naše referendumsko DA i nada da će i takvo besmisleno maltretiranje proći s našim skorim ulaskom u EU i ukidanjem granica sa Slovenijom.

Posjet Ljubljani bio je doživljaj za pamćenje, a znano je da je upravo doživljaj ono što privlači suvremenoga turista. Slovenska metropola prekrasan je mali eu-

ropski grad, s puno šarma i elegancije, grad koji se razvija u skladu s održivim razvojem i u duhu očuvanja bogate kulturne, graditeljske i inetradicije. Uža gradska jezgra obnovljena je zahvaljujući sredstvima europskih fondova, a veće turističko zanimanje doživjela je u vrijeme i nakon slovenskoga predsjedanja Unijom. Slovenski kolege novinari - Drago Bulc i Cveta Potočnik, glavni organizatori susreta novinara FIJET-a (Međunarodna udruga turističkih novinara i pisaca u turizmu) zajednice Alpe Jadran i hrvatski novinar Ivan Botteri bili su odlični domaćini. Hrvatsku smo predstavljale nas tri novinarke - Tina Čubrilo, predsjednica FIJET-a Hrvatska, Mirjana Žugec Pavičić, novinarka Hrvatskog radija i autorka ovog izvješća.

Smještaj za novinare FIJET-a bio je u hotelu Cubo, a domaćini su se pobrinuli i za ugodan boravak i kvalitetno upoznavanje starogradske jezgre s prekrasnim Plečnikovim tromostovljem, koje premošćuje Ljubljanicu i brojnim povijesnim palačama, hotelima, gradskom viječnicom, katedralom, ljubljanskim starim gradom i iznimno zanimljivim turističkim sadržajima u najbližoj okolici.

Ljubljansko Barje

Oduševio nas je posjet Črnoj Vasi, jednom od sedam naselja "sedmoglavoga zmaja", kako nam je vodičkinja predstavila Ljubljansko Barje. To je zapravo u nje zavijena močvarna ravnica, koja se prostire na 150 četvornih kilometara, a predstavlja mozaik vodotoka, livada, oranica, kraških šumaraka, međa i jaraka, koji čine životni prostor za brojne biljne i životin-

ske vrste. Nalazi se nadomak glavnoga grada i seže u dubinu do 300 metara. Kroz Ljubljansko Barje teče Ljubljanica, koju nazivaju riječkom sedam imena. Barje je danas park prirode, a prema riječima domaćina i glavni ljubljanski prirodni rezervoar i prirodni pročistač pitke vode, te istodobno i ogromno plavno područje koje štiti od poplava i snižava temperaturu za Ljubljanu i okolice. U njemu se i dandanas, zbog obrane od poplava, sve gradi na stupovima po uzoru na prapovijesna naselja u obliku sojenica. Prema riječima domaćina, 2010. godine su bile takve poplave da je tok Ljubljanice okrenut u suprotnome smjeru. Zbog bogatstva flore i faune - čak 250 vrsta ptica i leptira te brojne jelenje divljači, Barje kao park prirode privlači posjetitelje tijekom cijele godine. Oni dolaze zbog uređenih brojnih pješačkih i biciklističkih staza i promatranja ptica. Barje je učionica u prirodi i omiljeno odredište za sve željne kontakta s netaknutom prirodom tijekom čitave godine. Dio je europske mreže Natura 2000., a najstariji osta-

ci stupova prapovijesnih sojenica razlog su nominacije Barja za listu svjetske baštine UNESCO-a.

U mjestu Črna Vas glavna znamenitost je crkva sv. Mihaela, također izgrađena na drvenim stupovima. To remek-djelo međunarodno priznatog slovenskog arhitekta Jože Plečnika iz 1938. godine uglavnom je od drva, a njezine su posebnosti neobičan tlocrt i inventar, zvonik i laka konstrukcija pogodna za močvarno tlo.

Titov vojni park

Nakon Barja, na čijem se tlu svjetlucalo inje i biserje od tuče koja je padala dan ranije i ostala smrznuta na tlu, slijedio je posjet kompleksu bivšeg dvorca i samostana Bistra, unutar kojeg je Tehnički muzej Slovenije. U muzeju i danas glavnu atrakciju čini bogati vojni park Josipa Broza Tita, prvog predsjednika bivše Jugoslavije. Posebna atrakcija koju su nam priredili domaćini bile su prezentacije kovačkih vještina i priprema domaćega kruha uz degustaciju tradicionalnih delicija - kruha s čvarcima, orasima i suhim šljivama i tra-

Ljubljansko Barje – oaza čiste prirode nadomak slovenske metropole – gdje

dicionalnih kobasičarskih proizvoda od svinjskog i jelenjeg mesa.

Kroz gradić Vrhniku, nekadašnju važnu luku na rijeci Ljubljanici i rodno mjesto najvećeg slovenskog pisca Ivana Cankara, stigli smo u selo Vrzdenc i posjetili staro domaćinstvo Janeza Železnika. Riječ je o trećoj generaciji Železnika, koja pridonosi stogodišnjoj obiteljskoj tradiciji izrade dijatonske i klavirske harmonike. Djedovi Janeza Železnika počeli su izrađivati harmonike 1928. godine, a u kući je i svojevrsni mu-

zej najstarijih harmonika - 17 različitih primjeraka i originalno oruđe prvih graditelja. Janezu je za izradu harmonike potrebno mjesec dana. U Sloveniji postoji tradicija sviranja harmonika, pa stoga postoje i obitelji harmonikaša. Te su obitelji harmonike naručivali i od njegovog djeda, oca i strica, koji je izradio harmonike i popularnim glazbenicima - Avseniku i Slaku. Cijena Janezove harmonike je oko 2000 eura.

U srcu Dolomita posjetili smo potom i Polhov Gradec i čuveni renesansni dvo-

Novinari FIJET-a (Međunarodna udruga turističkih novinara i pisaca u turizmu zajednice Alpe Jadran)

Varaždin Slovencima nije nepoznanica, česti su gosti baroknoga grada

Rado dolaze na Špancirfest, ali i našim zubarima!

Hrvatska je Slovencima turistička destinacija broj jedan, kaže Goran Blažić, direktor Hrvatske turističke zajednice Ljubljana, a i Varaždin je Slovencima omiljeno odredište, osobito u vrijeme Špancirfesta.

Slovensko tržište za nas je najbolji mogući potencijal za popunjavanje predsezona i mi već od 1. ožujka kreće-

mo s ozbiljnijom motivacijom za Hrvatsku, koja obuhvaća novi, prošireni turistički proizvod od sporta, wellnessa, kulture, gastronomije, enologije... Trudimo se što je moguće ravnopravnije zastupati i kontinentalne destinacije i zbog toga smo imali i više studijskih putovanja slovenskih novinara, koji su oduševljeni po-

nudom Slavonije, središnje Hrvatske, Međimurja... I moram priznati da je sve više zanimljivih odredišta koje prepoznaju i naši susjedi. U prošloj godini ostvareno je sedam milijuna i dvjesto tisuća noćenja, a osim baštine, na listi UNESCO-a turistima iz udaljenih zemalja zanimljivi su i parkovi prirode. Naša marketinška po-

nuda mora slijediti suvremene trendove pa sve više koristimo i on-line oglašavanja i društvene mreže. Moderni turisti ne traže samo ljepote i znamenitosti već i događanja, a i toga u Hrvatskoj ima sve više. Važna je i zdrava gastronomija i zdrav način života - wellness i beauty centri i slično. A što se tiče Varaždina, to je krasan grad, koji

ima profesionalno osoblje u Turističkoj zajednici, a očito dobro funkcionira i suradnja s Gradom, što je sigurno i recept njegovog uspjeha u razvoju turizma, zaključio je G. Blažić. Inače, Varaždin je Slovencima, moglo se čuti, zanimljiv i zbog dentalnog turizma, jer je ta usluga u Sloveniji znatno skuplja. Inače, u suradnji s Udru-

gom kuhara i slastičara Slovenije i drugih partnera, na sajmu je održano i natjecanje mladih kuhara do 23 godine Global Chef Challenge. Među natjecateljima iz Hrvatske bio je Franjo Copak, kuhar hotela "Turist" iz Varaždina u svojstvu asistenta Dejanu Todoroviću, kuharu hotela "Zora", državnom prvaku 2010. godine